

דא שכנינתא. וילפת, כמה דאת אמר (איוב ז יח) ילפתו ארחות דרפם.

בדין איהו בעט ברקיעין פולהו, וכל חיילין, וכל רתיכין, בכאן ומתאבלן בההוא שעתא. מאי קאמרי, (תהלים עט א) אלהים באו גוים בנחלתך וגו'. נתנו את נבלת עבדיך וגו'. (שם קלז א) על נהרות בכל וגו'.

ויילפת, אמאי. בגין, (דהא) והנה אשה שוכבת מרגלותיו, שכיבת לעפרא, מהדקא בין רגליו, דא כנסת ישראל. כדין בההיא שעתיא איהי איתערת לגביה, והוא שאיל לה, מי את בתי בגלותא. ומי את בשעתא דא.

והאמר אנכי רות אמתך. מרות בצערין, מרות מכאובין על בני (דאינון) בגלותא. ועל פלטיירין קדישין דאתתריכנא מנייהו, ולא די דאתתריכנא, אלא דמחרפין ומקללין בכל יומא עלייהו, ולית לי פומא בגלותא לאהדרא לון.

ויאמר ברוכה את לה בתי הטבת חסדך האחרון מן הראשון לבלתי לכת אחרי הבחורים אם דל אם עשיר. אמר לה קודשא בריך הוא, ברתי, אדפר קדמי, בד דוד משיחי אתתך מירושלם, והוא אתא עד בחורים, ונפיק שמעי בן גרא מן הימיני לגבי משיחי, וגדיף וקילל לגביה, ושתיק. פהאי גידופא לא הוה גידופא. וקליל ליה קללה נמרצת, ולא חייש לאתבא ליה, ושתיק.

והשתא בגלותא, אוף הכי טיבו וקשוט סגי עבדת עמי, ואוטיבת (דאטיבת) דא טיבו בתראה, מההוא קדמאה דהוה מבחורים, ולא את חיישא למיהך בתר חירופין וגידופין דשאר עמין, דאינון פההוא מבחורים. אם דל, דא אספסיינוס דלא בר מלפא הוה. ואם

המקדש. זהו שפתוב (ירמיה כה) ה' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו. שאג ישאג על נוהו - זו השכינה. וילפת - כמו שנאמר (איוב ו) ילפתו ארחות דרפם.

ואז הוא בועט בכל הרקיעים, וכל הצבאות וכל המרכבות בוכים ומתאבלים באותה השעה. מה הם אומרים? (תהלים עט) אלהים באו גוים בנחלתך וגו'. נתנו את נבלת עבדיך וגו'. (שם קלט) על נהרות בכל וגו'.

ויילפת, למה? משום (שהרי) הנה אשה שוכבת מרגלותיו, שוכבת לעפר, מהדקת בין הרגלים, זו כנסת ישראל. אז באותה שעה היא מתעוררת אליו, והוא שואל אותה, מי את בתי בגלות, ומי את בשעה הזו?

והאמר אנכי רות אמתך. רוייה בצער, רוייה במכאובים על בני (שהם) בגלות, ועל הפלטיירין הקדושים שגרשתי מהם. ולא די שגרשתי, אלא שמחרפים ומקללים בכל יום עליהם, ואין לי פה בגלות להחזיר להם.

ויאמר ברוכה את לה בתי היטבת חסדך האחרון מן הראשון לבלתי לכת אחרי הבחורים אם דל אם עשיר. אמר לה הקדוש ברוך הוא, בתי, נזכר לפני, כשדוד משיחי גרש מירושלים, והוא בא עד בחורים, ויצא שמעי בן גרא מן הימיני אל משיחי, וגדיף וקלל אליו, ושתיק. כמו הגדוף הזה לא היה גדוף, וקלל אותו קללה נמרצת, ולא חשש להשיבו, ושתיק.

וכעת בגלות, אף פאן חסד ואמת הרבה עשית עמדי, והיטבת (שהיטבת) את החסד האחרון הזה מאותו הראשון שהיה מבחורים, ואינך חוששת ללכת אחר החרופים והגדופים של שאר

עשיר, דא נבוכדנצר מלפא בר מלפא רישא
דדבהבא.

וחכמתא דשלמה לגבי שמעי, מאי פתיב ביה.
(ש"ב טז ז) צא צא איש הדמים ואיש

הבליעל. פוק פוק תרי זימני, פוק מירושלים,
פוק מביתך. אמר ליה שלמה אנא לאו הכי
אלא (מ"א ב לו) בנה לך בית בירושלים וגו', והיה
ביום צאתך וגו'.

וער דא אמר ליה קודשא בריך הוא, הטבת
חסדך האחרון מן הראשון, דאתקיימת
בקיומא לגבאי, ולא חיישת לחרופא וגידופא
דשאר עמין. אבל ליני הלילה, הוי השתא
בגלותא, ואנהיגי לבניך תמן באורייתא
ובעובדין טבין. ואם יסהדן עליך עובדין טבין
למפרוק לך, יפרוק. ואם לאו, וגאלתיך אנכי.
חי ה' שכבי עד הבקר, עד דייתי צפרא ונהירו
דפורקנא. (ד"א ליני הלילה וגו').

בשעתא דאתפליג ליליא, איהי איתערת
לגביה, פדין קודשא בריך הוא
אעיל בגינתא דעדן, עם צדיקיא,
לאשתעשעא באורייתא בגינתא דעדן, עד
יומא.

בדין אתי גואל. אימתי. בזמנא דישראל מצלן
צלוחתא, וסמכין גאולה לתפלה. וישראל
שריין על ארעא קדישא. וכד לא סמיך גאולה
לתפלה, אז לא סמיך דא לדא, ואזלת בגלותא.
והנה הגאל עבר אשר דבר בעז, דא איהו
גואל קרוב, יתיר קרוב לפורקן, (ד' קד)

ע"ב) סגי קרוב לעלמא דאתי, וימינא עילאה.
ויאמר סורה שבה פה פלוני אלמוני. מאי
אלמוני. אלמוני ממש. דהא כתיב,
(איכה ב ג) השיב אחור ימינו. אמאי. אלא, בגין
דהא עד קץ הימין שכיבת לארעא, פדין הוא

העמים, שהם כמו אותו
מבחורים. אם דל - זה אספספוס,
שלא היה בן מלך. ואם עשיר -
זה נבוכדנצר המלך בן מלך, ראש
הזהב.

וחכמת שלמה אל שמעי, מה
פתוב בו? (שמואל-ב טז) צא צא איש
הדמים ואיש הבליעל. צא צא
פעמים. צא מירושלים, צא
מביתך. אמר לו שלמה, איני כף,
אלא (מלכים-א ב) בנה לך בית
בירושלים וגו', והיה ביום צאתך
גו'.

וער זה אמר לו הקדוש ברוך
הוא, היטבת חסדך האחרון מן
הראשון, שהתקיימת בקיום אלי,
ולא חששת לחרוף והגדוף של
שאר העמים. אבל ליני הלילה,
תהיי פעת בגלות, והובילי את
בניך לשם בתורה ובמעשים
טובים. ואם יעידו עליך מעשים
טובים לגאל אותך - יגאל, ואם
לא - וגאלתיך אנכי. חי ה' שכבי
עד הבקר, עד שיבא הבקר
והארת הגאלה. (ליני הלילה וגו').

בשעה שנחלק הלילה, היא
מתעוררת אליו, ואז נכנס הקדוש
ברוך הוא לגן העדן עם
הצדיקים, להשתעשע בתורה בגן
העדן עד בא היום.

ואז בא הגואל. מתי? בזמן
שישראל מתפללים תפלה,
וסומכים גאלה לתפלה, וישראל
שרויים על הארץ הקדושה.
וכשלא סומכים גאלה לתפלה,
אז לא סומך זה את זה, והולכת
בגלות.

והנה הגאל עבר אשר דבר בעז
(רות ד), זהו גואל קרוב, יתיר קרוב
לגאלה. הרבה קרוב לעולם הבא,
והימין העליון.

ויאמר סורה שבה פה פלוני
אלמוני. מה זה אלמוני? אלמוני
ממש. שהרי פתוב, השיב אחור

אַלמוּנִי. פְּלוּנִי מְכוּסָה, גְּנוּז מִיּוֹמָא דְאַתְבָּרִי
עַלְמָא.

רַא אוּכַל לְגַאֲל לִי פֶן אֲשַׁחִית אֶת נַחְלָתִי.
מִפְּאֵן, דְּתֵרִין מְשִׁיחִין אֵינוּן, גּוֹאֵל קְרוּב
וְגוֹאֵל רְחוּק. גּוֹאֵל קְרוּב, מְסֻטְרָא דִימִינָא.
גּוֹאֵל רְחוּק, דָּא מְשִׁיחָא בְּן יוֹסֵף. וּמֵאן אִיהוּ.
יוֹסֵף דְּאַקְרִי צְדִיק. וְדָא אִיהוּ מְשִׁיחָא דְאַתִּי
רֵאשׁוֹן.

רַא אוּכַל לְגַאֲל לִי, דְּהָא יְמִינָא דְאַיְהוּ (לְאַחֲרָא,
דְּכַתִּיב הַשִּׁיב אַחֲזֵר יְמִינִי), כְּתִיב בֵּיהּ, (תְּהִלִּים טו ו')
הוֹשִׁיעָה יְמִינִךָ וְעַנְנִי. וְעַד דְּאַתּוּשַׁע דָּא, לֹא
אוּכַל לְגַאֲל לִי.

גְּאֵר לָךְ אַתְּהָ אֶת גְּאֻלָּתִי. דְּהָא מְשִׁיחַ בְּן יוֹסֵף
אַתִּי וַיִּפְרוֹק קַדְמָאָה, לְבַתֵּר אַתְעָרָא יְמִינָא
גְּנִיזָא, דְּאַיְהוּ גְּנוּז לְתֵרִין צְדִיקִים הַלְלוּ, צְדִיק
וְצַדִּיק. וְעַל דָּא תְּנִינָן, דְּאַיְהוּ גְּנִיז לְצְדִיקִים.
וּבְזֵה יְקוּמוּן וַיִּתְחַבְּרוּן בְּתִיאובְּתָא בְּגְנִיזָא,
לְמִיעֶבֶד אִיבִין וַיִּפְרִין בְּעַלְמָא, וּכְדִין כְּתִיב,
(תְּהִלִּים קיח טז) יְמִין ה' רוּמְמָה.

וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבַעַז קְנֵה לָךְ וַיִּשְׁלַח נְעִלוֹ. כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר (איוב כ כה) שְׁלַח וַיֵּצֵא מִגְּוָה. (שְׁלַח
אִישׁ זֶה מִשֶּׁחָ) בְּאַיְתְּעָרוּ דְּבְרִית מְשִׁתְּעִי, וּבְלִשׁוֹן
כְּבוֹד. דְּכִיּוֹן דְּאַיְתְּעָר יְמִינָא לְגַבֵּי צְדִיק, מִיַּד
וַיִּשְׁלַח נְעִלוֹ. (אַתְעָרוּ) דִּילִיָּה לְגַבֵּי עַלְמָא תַתְּאָה.
(כְּדִין אִיתְעָר לְמַעְבַּר אִיבִין בְּעַלְמָא), בְּחִילָא דְּהָהוּא גּוֹאֵל
קְרוּב. וְאַתְעָר לִיָּה לְגַבֵּי עַלְמָא, וְאַמַּר קְנֵה לָךְ.
עַד פֶּאֵן רִזִּין דְּמַגִּילָהּ זוּ. אַתּוּ רַבֵּי נְהוֹרָאִי וְרַבֵּי
יְהוּדָאִי, וַנְשַׁקּוּ רֵאשִׁיָּה וִידוּי. אָמְרוּ וַדָּאִי
נְהִירוּ דְּסִינִי (בְּסִינְרָא עִילָאָה) הָכִי נְמִי קַמִּיָּה, בּוֹצִינָא
דְּנְהוֹרָא אִיהוּ.

זוֹאת לְפָנִים בִּישְׂרָאֵל עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל
הַתְּמוּרָה לְקִיָּם כֹּל דְּכַר שְׁלַח אִישׁ נְעִלוֹ
וְנָתַן לְרַעְהוּ וְזוֹאת הַתְּעוּדָה בִּישְׂרָאֵל. רַבְּנָן

יְמִינִי. לְמָה? אֵלָא מְשׁוּם שְׁהָרִי
עַד קִין הִימִין שׁוֹכְבַת לְאַרְצָן, אֲזַ
הוּא אַלְמוּנִי. פְּלוּנִי מְכוּסָה, גְּנוּז
מִיּוֹם שְׁנַבְרָא הַעוֹלָם.

רַא אוּכַל לְגַאֲל לִי פֶן אֲשַׁחִית אֶת
נַחְלָתִי (ס). מִפְּאֵן שְׁשַׁנֵּי מְשִׁיחִים
הֵם, גּוֹאֵל קְרוּב וְגוֹאֵל רְחוּק.
גּוֹאֵל קְרוּב מְצַד הִימִין. גּוֹאֵל
רְחוּק זֶה מְשִׁיחַ בְּן יוֹסֵף. וּמִי
הוּא? יוֹסֵף שְׁנַקְרָא צְדִיק, וְזֵהוּ
הַמְשִׁיחַ שְׂבָא רֵאשׁוֹן.

רַא אוּכַל לְגַאֲל לִי, שְׁהָרִי הִימִין
(שְׁהוּא לְאַחֲזֵר, שְׂכַתוּב (איכה ב) הַשִּׁיב אַחֲזֵר
יְמִינִי), כְּתוּב בּוֹ הוֹשִׁיעָה יְמִינִךָ
וְעַנְנִי. וְעַד שְׁנוּשַׁע זֶה, לֹא אוּכַל
לְגַאֲל לִי.

גְּאֵר לָךְ אַתְּהָ אֶת גְּאֻלָּתִי. שְׁהָרִי
מְשִׁיחַ בְּן יוֹסֵף בָּא וַיִּגְאֵל
הִרְאשׁוֹן. אַחַר כֵּן מִתְעוֹרֵר הִימִין
הַגְּנוּז, שְׁהוּא גְּנוּז לְשַׁנֵּי הַצְּדִיקִים
הַלְלוּ, צְדִיק וְצַדִּיק. וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ
שְׁהוּא גְּנוּז לְצְדִיקִים, וּבְזֵה יְקוּמוּ
וַיִּתְחַבְּרוּ בְּתִשׁוּקָה בְּגְנִיזָה,
לְעִשׂוֹת תּוֹלְדוֹת וּפְרוֹת בְּעוֹלָם,
וְאֲזַ יְמִין ה' רוּמְמָה.

וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבַעַז קְנֵה לָךְ וַיִּשְׁלַח
נְעִלוֹ (רות ד), כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (איוב כ)
שְׁלַח וַיֵּצֵא מִגְּוָה. (שְׁלַח אִישׁ - זֶה מִשֶּׁחָ)
בְּהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל בְּרִית מְדַבֵּר,
וּבְלִשׁוֹן כְּבוֹד. שְׁפִינָן שְׁמַתְעוֹרֵר
הִימִין אֶל הַצְּדִיק, מִיַּד וַיִּשְׁלַח
נְעִלוֹ, (הַתְּעוֹרְרוֹת) שְׁלוֹ אֶל הַעוֹלָם
הַתְּחַתּוֹן. (אֲזַ מִתְעוֹרֵר לְעִשׂוֹת תּוֹלְדוֹת
בְּעוֹלָם) בְּכַח אוֹתוֹ הַגּוֹאֵל הַקְּרוּב,
וּמִתְעוֹרֵר אוֹתוֹ אֶל הַעוֹלָם, וְאוֹמַר
קְנֵה לָךְ.

עַד פֶּאֵן סוּדוֹת הַמַּגְלָה הַזוּ. בָּאוּ
רַבֵּי נְהוֹרָאִי וְרַבֵּי יְהוּדָאִי, וַנְשַׁקּוּ
רֵאשׁוֹ וַיְדוּ. אָמְרוּ, וַדָּאִי אוּר שֶׁל
סִינִי (בְּסַלְעַ הַעֲלִיזוֹן) כֵּן גַּם לְפָנֵינוּ,
הַמְּאוּר שֶׁל הָאוּר הוּא.

זוֹאת לְפָנִים בִּישְׂרָאֵל עַל הַגְּאוּלָּה
וְעַל הַתְּמוּרָה לְקִיָּם כֹּל דְּכַר שְׁלַח
אִישׁ נְעִלוֹ וְנָתַן לְרַעְהוּ וְזוֹאת

פְּתַרְי קָרָא, וְאָמְרוּ, הַאִי דְכַתִּיב, (תהלים קב כו) לְפָנִים הָאָרֶץ יִסְדֶּת וּמַעֲשֵׂה יְדִידָךְ שָׁמַיִם. כְּשֶׁבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹלָמוֹ, לֹא בְרָא אוֹתוֹ אֶלָּא עִם הַתּוֹרָה. וְהַתּוֹרָה הִיְתָה אֲלֵפִים שָׁנָה קוֹדֵם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. דְּכַתִּיב, (משלי ל ח) וְאֶהְיָה שְׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם.

דְּתַנִּינָן, כְּשֶׁבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, הִכִּין אֶת הַתּוֹרָה. דְּכַתִּיב, (איוב כח כו) אֲזִי רָאִה וַיִּסְפְּרָהּ וּגְו'. וּבְרָא בָּהּ הָעוֹלָם, וְאַחַר כֵּן גִּנְזָהּ. עַד שֶׁבְרָא אָדָם הָרִאשׁוֹן, וְלִמְדָה לוֹ. דְּכַתִּיב, (שם פסוק כח) וַיֹּאמֶר לְאָדָם וּגְו'.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, עָמְדוּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת לְפָנָיו, זֹאת אוֹמְרָת, בִּי יִבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, וְזֹאת אוֹמְרָת, בִּי יִבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹלָמוֹ. עָמְדוּ לְפָנָיו כָּל הָאוֹתִיּוֹת לְמַפְרַע, בַּתש"ר.

בְּאֵה ת', וְאָמְרָה לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְצוּנָךְ לְבְרָא בִּי אֶת עוֹלָמְךָ, שְׁאֲנִי חֲתִימָת כָּל הָאוֹתִיּוֹת, וְעוֹד שְׁשֻׁמְךָ הוּא אֲמַת בִּי נַחֲתָם. אָמַר לִיָּהּ, לֹא. אֵינְךָ פְּדָאֵי לְבְרֹא כֵּן אֶת עוֹלָמִי, שֶׁכֵּן עֲתִידִין כְּמָה צְדִיקִים מְבַנִּי לְמוֹת. דְּכַתִּיב, (יחזקאל ט ד) וְהַתּוֹיֶת ת"ו עַל מַצְחֹת הָאֲנָשִׁים וּגְו'. וּמִיָּד יֵצְאָה לְפָנָיו בְּפָחֵי נַפְשׁ.

עָמְדָה שִׁי"ן לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָמְרָה לְפָנָיו, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְצוּנָךְ לְבְרֹא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׁשֻׁמְךָ שֶׁהוּא שְׂדֵי חֲתוּם בִּי. אָמַר לָהּ, לֹא אֵיבָרִי כֵּן אֶת עוֹלָמִי.

עַד שֶׁבָּאוּ ק"ר מְחוּפְּרִים יַחַד, אָמַר, לֹא אֵיבָרִי בְּכֶם אֶת עוֹלָמִי. וְכֵן בָּאוּ לְפָנָיו פּוֹלָם, עַד כ"ף.

בֵּינָן שֶׁיִּרְדָּה כ"ף מֵעַל הַפֶּתֶר, נִזְדַּעְזַע הַפֶּתֶר, וְנִזְדַּעְזְעוּ שְׁמוֹנִים אֶלְף רְבוּא מְרַגְלִיּוֹת

הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל (רות ד). רְבוּתֵינוּ פּוֹתְרִים הַפְּסוּק, וְאוֹמְרִים, זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים קב) לְפָנִים הָאָרֶץ יִסְדֶּת וּמַעֲשֵׂה יְדִידָךְ שָׁמַיִם. כְּשֶׁבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹלָמוֹ, לֹא בְרָא אוֹתוֹ אֶלָּא עִם הַתּוֹרָה. וְהַתּוֹרָה הִיְתָה אֲלֵפִים שָׁנָה קוֹדֵם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, שְׁכַתוּב (משלי ח) וְאֶהְיָה שְׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם. שְׁשֻׁנֵנוּ, כְּשֶׁבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, הִכִּין אֶת הַתּוֹרָה, שְׁכַתוּב (איוב כח) אֲזִי רָאִה וַיִּסְפְּרָהּ וּגְו'. וּבְרָא בָּהּ הָעוֹלָם, וְאַחַר כֵּן גִּנְזָהּ. עַד שֶׁבְרָא אָדָם הָרִאשׁוֹן, וְלִמְדָה לוֹ, שְׁכַתוּב (שם) וַיֹּאמֶר לְאָדָם וּגְו'.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה עָמְדוּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת לְפָנָיו. זֹאת אוֹמְרָת: בִּי יִבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, וְזֹאת אוֹמְרָת: בִּי יִבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹלָמוֹ. עָמְדוּ לְפָנָיו כָּל הָאוֹתִיּוֹת לְמַפְרַע, בַּתש"ר.

בְּאֵה ת', וְאָמְרָה לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְצוּנָךְ לְבְרָא בִּי אֶת עוֹלָמְךָ, שְׁאֲנִי חֲתִימָת כָּל הָאוֹתִיּוֹת, וְעוֹד שְׁשֻׁמְךָ הוּא אֲמַת, בִּי נַחֲתָם? אָמַר לָהּ: לֹא, אֵינְךָ פְּדָאֵי לְבְרֹא כֵּן אֶת עוֹלָמִי, שֶׁכֵּן עֲתִידִין כְּמָה צְדִיקִים מְבַנִּי לְמוֹת, שְׁכַתוּב (יחזקאל ט ד) וְהַתּוֹיֶת ת"ו עַל מַצְחֹת הָאֲנָשִׁים וּגְו'. וּמִיָּד יֵצְאָה לְפָנָיו בְּפָחֵי נַפְשׁ.

עָמְדָה שִׁי"ן לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָמְרָה לְפָנָיו: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְצוּנָךְ לְבְרָא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׁשֻׁמְךָ שֶׁהוּא שְׂדֵי חֲתוּם בִּי? אָמַר לָהּ: לֹא אֵיבָרִי כֵּן אֶת עוֹלָמִי.

עַד שֶׁבָּאוּ ק"ר מְחוּפְּרִים יַחַד. אָמַר: לֹא אֵיבָרִי בְּכֶם אֶת עוֹלָמִי. וְכֵן בָּאוּ לְפָנָיו כָּלֵם, עַד כ"ף. בֵּינָן שֶׁיִּרְדָּה כ"ף מֵעַל הַפֶּתֶר, נִזְדַּעְזַע הַפֶּתֶר, וְנִזְדַּעְזְעוּ שְׁמוֹנִים